

Παρατηρήσεις για τα βιβλία των Θρησκευτικών του Δημοτικού Σχολείου

Ορθοδοξία / Θρησκευτική Εκπαίδευση

Κωνσταντίνος Νικολαΐδης, Εκπαιδευτικός

[Προηγούμενη Δημοσίευση:<http://bitly.com/220Fm1O>]

Το βιβλίο του μαθητή για την Έκτη (Στ΄) τάξη έχει τίτλο «Αναζητώντας την αλήθεια στη ζωή μας». Περιλαμβάνει 37 διδακτικές ενότητες, μέσα από την επεξεργασία των οποίων επιδιώκεται να επιτυγχάνονται ισόρροπα - στην καθημερινή διδακτική πράξη- οι γνωσιακοί, οι αξιακοί και οι στόχοι δεξιοτήτων. Μεταξύ άλλων, επιδιώκεται να αντιληφθούν οι μαθητές το ενδιαφέρον της Εκκλησίας για τον άνθρωπο ως ψυχοσωματική ενότητα, να αναπτύξουν κριτική σκέψη και δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας. Επίσης να αναπτύξουν σεβασμό για την πολιτισμική παράδοση των λαών, αγάπη για την ελευθερία και τη δημοκρατική σκέψη, πνεύμα αλληλοκατανόησης και συνεργασίας. Έτσι υλοποιούνται στην πράξη οι γενικότεροι σκοποί της διδασκαλίας του μαθήματος των Θρησκευτικών, που στοχεύουν στην καλλιέργεια πνεύματος αλληλεγγύης, σεβασμού της θρησκευτικής ιδιαιτερότητας και συνύπαρξης με το

«διαφορετικό»[71].

Είναι χρήσιμο να παραθέσουμε κάποιες ενδιαφέρουσες επισημάνσεις που περιέχονται και στα τέσσερα βιβλία του δασκάλου των Θρησκευτικών του Δημοτικού σχολείου, οι οποίες μπορούν να βοηθήσουν το δάσκαλο στην οργάνωση

της διδασκαλίας του, καθώς και στο νέο ρόλο του ως συνοδοιπόρου και συμπαραστάτη στη μαθησιακή πορεία του μαθητή. Έτσι, λοιπόν, το περιεχόμενο του βιβλίου του μαθητή αξιοποιεί σε μεγάλο βαθμό τις εμπειρίες και τις προϋπάρχουσες γνώσεις των μαθητών και συμβάλλει στην ανάπτυξη αξιών και στη διαμόρφωση θετικών στάσεων.

Το βιβλίο του μαθητή περιλαμβάνει την ύλη του ΑΠΣ χωρισμένη στα αντίστοιχα κεφάλαια και ενότητες που προβλέπονται σ' αυτό. Στα βιβλία της Γ' & Δ' τάξης επιπλέον γίνεται περιληπτική παρουσίαση του περιεχομένου της ενότητας και στο τέλος υπάρχει μια πρόταση - κατακλείδα.

Προβλέπεται η διάθεση διδακτικών ωρών για την υλοποίηση διαθεματικών σχεδίων εργασίας, είτε αυτών που υπάρχουν στο βιβλίο ή στο ΑΠΣ είτε άλλων που μπορεί ο ίδιος ο δάσκαλος να σχεδιάσει με τους μαθητές του. Στο βιβλίο της ΣΤ' Δημοτικού έχουν εισαχθεί ενότητες για τους ετερόδοξους και τους αλλόθρησκους. Μπορεί να γίνει αξιοποίηση αυτών των ενοτήτων έτσι ώστε να γίνει ανάδειξη των θρησκευτικών αλλά και των πολιτιστικών στοιχείων (τέχνης, θρησκευτικών και ιστορικών κειμένων) που συναντάμε σε διαφορετικές θρησκείες και στους αντίστοιχους λατρευτικούς τους χώρους. Οι μαθητές έρχονται, για πρώτη φορά, σε επαφή και γνωριμία με τους Προτεστάντες Χριστιανούς, με τους Μουσουλμάνους, με τους Καθολικούς και με τους Εβραίους στο πλαίσιο ενός διαπολιτισμικού και πολυπολιτισμικού ανοίγματος που επιχειρούν τα νέα βιβλία των θρησκευτικών.

Με τις διαθεματικές δραστηριότητες, που περιλαμβάνουν (θέματα για συζήτηση, εργασίες παραγωγής γραπτού λόγου, κλειστών απαντήσεων, ερωτήσεις κατανόησης, χρήσης λεξιλογίου κ.α.), προωθείται η ενεργός συμμετοχή των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία και στην ολιστική προσέγγιση της γνώσης.

Τέλος τα βιβλία του δασκάλου, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου (Φ.Ε.Κ. 303/13.3.03 τ. Β'), συντάσσονται για πρώτη φορά με τόσο ολοκληρωμένο τρόπο, ώστε να παρέχουν στο δάσκαλο ουσιαστική καθοδήγηση. Σε κάθε διδακτική ενότητα περιλαμβάνονται κομβικά σημεία οργάνωσης της ύλης (διδακτικοί στόχοι, σχηματική παρουσίαση του περιεχομένου της ενότητας, περιεχόμενο - μεθοδολογικές υποδείξεις, πηγές - εποπτικό υλικό, προτεινόμενες δραστηριότητες - παραθέματα, ενδεικτικές απαντήσεις, προτάσεις για εναλλακτικούς τρόπους αξιολόγησης του μαθητή, βιβλιογραφία και προτεινόμενοι διαδικτυακοί τόποι) [72]. Στα βιβλία του δασκάλου περιέχονται επίσης και επισημάνσεις για τα εποπτικά μέσα διδασκαλίας, τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν στη διδασκαλία των θρησκευτικών.

[71] Αναζητώντας την αλήθεια στη ζωή μας, βιβλίο δασκάλου Στ' Τάξης, ΙΤΥΕ, Αθήνα 2012, σσ. 6-8.

[72] Κ. Κορναράκης, όπ.π., σελ. 13.

<http://bitly.com/22Gu6YC>